

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Égész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1—10 sor
helyre 40 kr.) Minden egyes hirdetés bérlet
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknek kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

1. szám.

BRASSÓ, Csötörtök január 1-én.

I-ső évfolyam 1885.

A t. Olvasóhoz.

Lapunk mai — első — számával megindult Brassóban a régen óhajtott magyar lap.

Megindult, mert az általános szükség, a polgárság legnagyobb része kívánta s fenn fog állani, mert — remélhetőleg — kellő támogatásban is fog részesülni.

Programmunkat már elmondottuk mutatványszámunkban, — reméljük, hogy az a t. olvasó közönség intencióinak mindenben megfelelő. — E programhoz hűek és következetesek maradunk, ettől eltérni nem fogunk. Feladatunk nehéz, ép azért nélkülözhetetlen kellék a kellő pártfogás.

Eddig is szerencsések voltunk helyben s a vidéken, nemkülönben a szomszédos megyékben is oly munkatársakat nyerhetni, kik az illető érdekek képviselésére már a társadalomban elfoglalt állásuknál fogva is első sorban hivatnak.

Oly szellemi erő áll a „Brassó” rendelkezésére, mely mellett a siker elmaradhatatlan.

Főtörekvésünk lesz mindenkor jó és a helyi viszonyoknak s nemzetiségi érdekeknek megfelelő lapot adni s e tekintetben nem fogunk kimélni sem fáradságot, sem anyagi áldozatot.

A siker azonban tőlünk csak másodsorban függ, legelső sorban a t. olvasóközönségtől van az függővé téve. A mily mértékben pártolja a lapot, ép oly mértékben kötheti hozzá igényeit, melyeknek mindenben megfelelni lesz legfőbb törekvésünk.

Midőn ezennel a „Brassó” első számát a t. olvasóközönség asztalára helyezzük, ismét és ismét nagybecsű szellemi, erkölcsi és anyagi támogatását kell kikérnünk.

A „BRASSÓ” szerkesztősége.

A szerkesztőség kéréséhez csatlakozik a kiadóhivatal is.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre 7 frt. — kr.

félévre 3 frt. 50 kr.

negyedévre 1 frt. 80 kr.

Külföldre 20 franc.

Ezentúl lapunk a kitűzött időben rendszeren fog megjelenni s mi bizunk a magyarság hazafiasságában, hogy minket cserben hagyni nem fog.

Helybeli előfizetőink a lapot házhoz hordva, a vidékiek postán fogják megkapni; helybeli t. előfizetőinknek a nyugta is kézbesítve lesz, a vidékiek az előfizetést legezlszerűbben postautalvánnyal eszközölhetik.

Lapunkat ismételve a t. olvasóközönség meleg pártfogásába ajánlja

Brassóban 1884. december 31-én.

a „Brassó”
kiadóhivatala.

Brassó, 1884. december 31.

Az év utolsó napja van. A régi évre a feledés leple borul, eltemetetik az örökre.

A holtakról semmit, hacsak jó nem. Pedig volt rossz is, jó is. — A nagy port felvert országos választásokon túlestünk; a pártok óriási küzdelmei egy időre megzavarták ugyan a társadalmat, felzaklatták a különben nyugodt kedélyeket, — ma azonban béke van már mindenütt.

A béke anygala leszállott a menyekből és kiegyenlítette a differenciákat — úgy a mint lehet.

A politika örökös harc, — küzdelem nélkül az csak meddő és unalmas. A gazdasági válság szomorú reánk nézve; — de mint minden rossznak, ennek is van jó oldala. — Közgazdasági életünk komoly aggodalmakra ad okot s e körülmény kényszerítette azokat

is a kérdés komoly oldalával foglalkozni, a kik eddig vajmi keveset törődtek vele.

Legelső nemzetgazdaságaink, államférfiaink és politikusaink felszínre hozták a magyar ipar kérdését. Földünk többé nem képes elég tápot nyújtani az országnak, tehát oda kell fordulni, honnan legtöbbet várhatunk. — Ez pedig az önálló magyar ipar.

Trefort miniszter pozsonyi beszédében utalt is e fontos körülményre, és azóta valóban a tett mezejére ki is lépett s vele maga a kormány is. Hogy mily sikerrel, az a jövő titka. Annyi azonban kétségbe vonhatatlan tény, hogy Magyarország hova tovább mihamarább iparállammá fog emeltetni, a mi az ország közgazdasági helyzetét gyökeresen fogja megváltoztatni. — A magyar ipar életképes, most fejlődése első stádiumában van, piacot neki s minden meglesz.

Mig az egyik részen e mozgalom indul, egy másik rész társadalmunk gyökeres változásán működik. — Mennyire jogosak vagy jogtalanok azon vádak, melyekkel egyesek a magyar társadalmat illetik, azzal ma nem foglalkozunk, visszatérünk erre legközelebb.

Ezek oly mozgalmak és jelenségek, melyek mindenesetre némi reményekre jogosítanak fel.

A főrendiház reformja, az új nyugdíjtörvény megalkotása, a képviselői mandátum meghosszabbítása és több egyéb fontos politikai esemény a jövő év feladata.

Ezek országos dolgok. De vajjon mit hozott e muló év speczialiter nekünk? . . .

Ha némi meglepéssel is tekinthetünk az általános politikai eseményekre, ha megnyugtatólag hat reánk az európai béke, vajjon ugyanez áll-e helyi érdekeinkre nézve? . . . Vajjon fordul-e elő ez egész évben egyetlen figyelemre méltó mozzanat, mely e keleti határszálen előbre vinné nemzeti ügyeinket.

A városi élet ugyanaz — mi talán harmincz évvel ez előtt volt, — itt semmi változás. A nemzetiségi kérdések még mindig megoldásra várnak, ettől függ a mi jólétünk vagy balsorsunk.

A magyarság helyzete itt a régi, e tekintetben a lefolyt év sem változtatott semmit.

Társadalmi életünk javult s ez az egyedüli öröndetes tünemény. Az egyenlenség és viszály száműzve látszik lenni, helyébe az egyetértés és felebaráti szeretet jött. Ha ez tartós lesz, akkor van reményünk arra, hogy sorsunk jobbra fordul. — A mi speciális közgazdasági helyzetünk ép oly rossz, mint az egész országé általában.

De ez minket nem aggaszt. Erős bizodalommal önmagunk és sorsunk intézői iránt üdvözljük az új esztendő. Attól várunk s remélünk jobb fordulatot. S ha a régi év vajmi keveset lendített is helyzetünkön, az új év bizonyára meg fogja hozni nekünk is azt, mit óhajtunk: a nemzetiségek testvérisülését, a magyar elem tömörülését és erősödését, szellemi és közgazdasági helyzetünk gyökeres javulását.

E reménnyel temetjük el az ó évet s ébredünk az újév születésére.

Szorgalom, kitartás, erő és egyetértés — és megmentettük számunkra a jövőt. —r.

Társadalom.

Mult és jelen.

„Es derf kein zeckel oder wlach in die zech aufgenummen werden.“ Így szól a brassai fazakasok czéhlevelének egyik pontja. Tehát nem volt szabad a czéhbe széke-ly tanoncokat felvenni. Hála az ipar-szabadságnak, ma már városunk iparosainak tetemes részét széke-ly egyének képezik, s a néhány évtized

előtt még tiszta német jellegű társas életet magyar sző és magyar nyájasság hatja át. Az utczanyelv csak 48 után magyarosodott, lévén azelőtt csupán a fog. rászvidéki román cselédeknek kiváltsága, a brassai szolgaszemélyzetet képezni. A széke-ly sűrű bevándorlási áramlat iparosokban és cselédekben kétségkívül a boldogult Kovács apát hazafias törekvésének kifolyása. Az ő dicső nevéhez fűződik városunk magyarosodásának első mozgalma. Az ő érdeme, hogy derek kath. németeink részére a tanácsnál befolyást biztosított s őket ezáltal mintegy a magyarságnak örökre megnyerte. A jelenleg tiszta magyar jellegű gymnasium alapítása által pedig elérte, hogy Brassó a szomszéd székekből új tápot nyert magyar szokás és érzület tekintetében. A magyar társadalmi életfejlés önérzete-sebb mozzanatát képezte Molnár tiszteletes ur eszmé-jének keresztülvitele a magyar dal és magyar nyelv meleg ápolásának terjesztésében. „A magyar köny-veket olvasó egyesület“ képezi társalgóink teremő gondolatát; s a magyar Dalárda, tevékeny buzgalmanak műve, azóta nem egy dallal gyújtotta lelkesültségre a honfiak szívét!

A csendes fejlődés korszaka után a társadalmi önérzet hirtelen fellobbanása gyanánt említhető az 1871-ki testvérisülési ünnep, mely mivelődésileg az, a mi politikailag az 1878-ki képviselőválasztás volt. Mindkettő román testvéreinkkel karöltve. Réthy, Pedure és a „Nemere“ messzelátó éles tekintettel utaltak a fenyegető panszláv és pangerman viharra szemben az egyetértésre, mint békés fejlődésünk nélkülözhetlen tényezőjére. Hisz, mindkettőnk nemzetisége egyaránt van fenyegetve!

Az államiskolák alapítása kétségkívül korszakalkotó. Réthy derek tanfelügyelő nagyon is értette a mivelődés népszerű terjesztését. Társas estélyek és nyilvános felolvasások rendezése által ő veté meg szerencsésen alapját a helybeli demokratikus társas élet fesztelen folyásának. A családi élet szűk medréből ekkor lépett ki a forumra a szerény magyar polgár s gerjedett első mosolyra nagyszámu honfitársainak nemzeti önérzetes nyilatkozatán. Réthy kezdeményezésének folytatásaképen tekinthető a Csia István által a „Polgári Kör“-ben rendezett felolvasások sorozata szellemi, és az „Iparos Ifjak Egyesülete“ keletkezése anyagi téren. Kétségkívül haladás. Bárki lett legyen az, ki anyagi gyarapodásunk első eszméjét megpendítette, hervadhatlan babérokra tett szert az utókornál!

A szellemi és anyagi fejlődés társadalmi kérdése manap biztos mederbe tereltetett, egyfelől a magyar kereskedmi gremium életbelépte, másfelől a „takaré- és önszegélyző szövetkezet“ áldásos működése által.

Nagy változás! 1878-ban a képviselőválasztásnál magyar takarékpénztár alapítását ígérték. Ma a polgárok maguk voltak képesek minden kultamogatás nélkül annak eszméjét keresztülvinni. — Akkor a polgárságnak idegen vezetőkre volt szüksége; ma már önmaga képes szellemi érdekeit, minden befolyástól menten, felkarolni. Hogy Szentiványi volt főispán a polgári elem „dédelgetése“ által öntudatlanul lendített magyar társadalmunk ügyén, kétségbevonhatlan.

De mig a főispán 1876 óta arisztokratikus hajlamai daczára is demokratikus társadalmi politikát üzött, másfelől a megye beköltözése a szétoszlás és kölcsönös tartozkodás metelyét szórta szét. — főleg az intelligens körökben. Málly törvényszéki elnök volt egyedül képes, a „Magyar Társalgó“ elemeit összetartani. Az ő távozása után klubok és szűkebb körű cotterriak alakultak, melyeknek lelkét a fiatal Perczel képezte. Ő volt politikai ébredésünk rugója. Társas életünk még egyszer felcsillámlott, s azóta a „Társalgó“ ugyan népes és elég rokonszenves.

Baráczy Sándor.

Belföld.

A Bud. Corr. írja: A miniszterelnök az országgyűlés két házának január hóban tartandó első ülései egyikében fogja inditványozni, hogy küldjön ki az országgyűlés egy tizenkét tagu regnikoláris bizottságot, mely a horvát tartománygyűlés által kiküldendő hasonló bizottsággal együtt eszközölje a kiegyezési törvénynek horvát részről annyira sürgetett világos értel-

mezését. Itt végre alkalom fog nyilni arra, hogy a horvátok összes kívánalmait, melyeknek teljesítését ők a fennálló törvények folyományaként követelik — formulázzák; s ki fog tűnni, vajjon valóban forog-e fenn jogsérelem, a mi semmikép se lehet a magyar törvényhozás szándékában.

Városi ügyek.

Brassó város képviselőtársaságának közgyűlése.

— december 29-én.

A városi képviselőtársaság mai ülése a rendes benyomást teszi a hallgatóra. Nyugodtan s mély csendben ültek város-atyáink helyeiken, legnagyobb részt szászok, hat-hét román s alig három magyar. Nem esoda, mert a választási kerületek úgy vannak beosztva, hogy a magyarok csak mint virilisták részesülhetnek a nagy szerezésben s tiszteletben, befolyhatni a város ügyeibe is. — A terem elején csaknem teljesen üres, lassan-lassan azonban annyira megtelt, hogy a képviselőtársaság tartott ily népes ülést.

Ambár maga azon körülmény is, hogy az évnek ez utolsó ülése s hogy sok képviselői tagra nézve talán általában véve az utolsó — a mennyiben a képviselőtársaság fele új választás alá jut — birhatott ily vonzó erővel, mindazonáltal egy-egy tárgy érdekes volta okozhatta csak e tömeges részvétet. S csakugyan, ez utóbbi feltevés bizonyult valószínűnek, kitűnt a zálogházi tisztségviselők fizetés emelésének s a bolgárszegi telkek építési célokra való eladásának tárgyalásánál, melyek a gyűlésnek szokatlanul élénk képet nyújtottak. Különösen ez utóbbi a különféle személyes érdeket árulta el.

A gyűlés lefolyásáról különben következőket közölhetjük. Brennerberg polgármester jóval három óra után a gyűlést megnyitván, jelenti, hogy Sárkány községében ezúttal minden kedden hetivásár tartatik; hogy a tanács Gottschling Jánost gazdasági gyakornokká nevezte ki s végül, hogy a november havi fogyasztási adóbevétele 9011 ft.

A legelső tárgy a kövezetvámnak házi kezelése alá vétele volt, mit a közgyűlés febr. 1-től kezdődőleg el is fogadott. Az utcák tisztítása a jövő évre Schlandt Edének adatott ki 7749 fizetés mellett. A képviselőtársaság tagjainak újjáválasztása iránti intézkedések szintén megtétettek. A választási elnökök következők: I. választóker: Fabriczius Károly, Hornung Károly; II. vker.: Schreiber Frigyes és Porr Kristóf; III. vker. Lengerü János és Sorescu Oktav; IV. vker. Haupt Mihály és Salmen Frigyes és az V. vker. részére Schlandt Gottlieb és Margineanu Simon.

Ugyan a mai gyűlésen terjesztett be a legtöbb adót fizetők névjegyzéke, a melyből kitűnik, hogy a városi képviselőtársaság e czímen 10 magyar tagja lesz és p. Dr. Otrobán Nándor, Vasady József, Bartha István, Kórody Mihály, Jakab József, Papp István, Péter Mihály, Malcher Mór, Gyertyánffy Emil és Papp Ferencz.

Lázár Gerő a névsorból kimaradván, — mint a városnak tizenhét sorban legtöbb adófizetője — e sérelem ellen reklamált s így vele együtt a magyar virilisták száma 19. A gyűlésnek egyéb megemlékezése méltó mozzanata nem volt s ha még hozzászólnánk, hogy az alsó sétatérre fából készülendő zenepavillon fog emeltetni s hogy az idő előrehaladottsága miatt a tárgysorozat három utolsó pontja elintézetlen maradt, akkor elmondottunk mindent, a mi a mai gyűlésen történt és általában megemlékezésre érdemes. X.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

B. u. é. k.

Ne csapd a falhoz e lapokat, nyájas olvasó (bocsánat ez obligát kifejezésért oh „nyájatlan“ olvasó) ha e kegyetlen quadrifolium által üldözött végső kétségbeeséssel fordulsz e szerény lapokhoz, azon reményben, hogy itt majd megnyugvást lelsz — s kétségbeesett tekintetted megpillantja e sorok élén ama »mene tek el« betűket, melyeket egy végzetes kéz irt ma minden lapra, a melyet kezdedbe veszesz, minden levélre, melyet felbontasz.

Bocsáss meg érte e szerény sorok még szerényebb írójának s hidd meg neki, hogy nincs semmi rossz szándéka, hogy nem tört bosszantásodra s nem azért igtatta ide e nagy betűket, mert rabja egy általános szokásnak, hanem csak egyes egyedül azért, hogy a te szájalomraméltó helyzetted fölötti részvétnél kifejezést adjon. Oh, mert nincs érzékenyebb szív, mint egy tárczairó szíve, mely együtt örül, együtt nevet, együtt sir és együtt szenved az ő olvasóközönségével.

Azért tehát olvasd nyugodtan végig e sorokat, oh nyájas és oh nyájatlan olvasó és meríts magadnak vigasztalást egy jámbor tárczairó gyötrelmes »boldog új évéből«.

Már egy hét óta érzi a szerkesztő e szörnyű nap közeledtét. Minden fűzfa poéta, pardon: költőtanonc azon konkluzióval küldi be szerény zsöngéit

Lapunk és a „Székely Nemzet“.

Még meg sem indult lapunk és ime már akadt és pedig magyar lap, mely ezen lap létesítését gáncsolja, mely nem átalja a brassai magyarság nemes törekvését sárral dobálni és egyeseinket valamint intézményeinket lealacsonyítani.

Hogy mi vezeti ezen, nemesnek és tisztességesnek nem mondható intentiójában szomszéd megyénk lapját, azt kutatni szükség felettinek tartjuk, mert azzal tisztában vagyunk, hogy miután lapunk meg sem indult, midőn már a kárhóztató cikk megjelent, s így mi a szomszéd lap kifakadásaira legkisebb okot sem adhattunk, szomszédunkat velünk szemben csak az irigység és a rosszakarat vezérelheti, és ezt ezúttal már megjegyezzük és hangsúlyozzuk, hogy a jó szomszéd-sági viszony miként lett bevezetve szomszédunk, a „Székely Nemzet“ által.

A Verhovay féle lapok kivételével eddig a sajtónak minden tisztességes tagja örömmel szokta üdvözölni valamely lap megjelenését, s ezt annál inkább magyar lapnál a magyar sajtó, mert nálunk minden magyar laptól méltán elvárta és feltételezte a sajtó, hogy cultur missiót fog teljesíteni, és arra még eset nem volt, hogy valamely magyar lap már megjelenése előtt elítéltesse a sajtó által és pálcza töressék egy vállalat és annak intentiója fölött, még mielőtt az létesült.

A „Székely Nemzet“ tehát kezdeményező e téren, és miután tudjuk, hogy mit tartunk felőle, mindenestre figyelemmel fogjuk kísérni, de előre kijelentjük, hogy habár rendelkezünk mindazon eszközök és szavak fölött, melyekkel nevezett lapnak megfeleltünk, egyelőre a tisztas hangtól, — melyet lapunk követni elhatározta, el nem fogunk térni.

Minket a »Székely Nemzet« létele nem fészélyez és mi azt azon térről, melyen mozog és melyen működni hivatva van, leszorítani nem fogjuk és nem akarjuk, de nem is akarhatjuk, mert egészen más, nagyobb, nemesebb és üdvösebb eszmék szolgálatát tűzte ki magának célul lapunk, sem hogy ezek a »Székely Nemzet« keretében és talajában lehetségesek is lehetnének.

A »Székely Nemzet« hivatását mindenki ösmeri, tartalma egyik lapjának olyan mint a másinak, és hogy mire vitte, azt mutatja az eredmény.

Minket más eszmék vezérelnék, nekünk itt a magyarság és az állameszme érdekében, valamint a nemzetiségi kérdések kiegyenlítésében nemes missiónk van és ebben a »Sz. N.« hangja eltántorítani azért sem fog, mert jól tudjuk, hogy cikke mögött ki áll, de ezzel majd máskor foglalkozunk.

Vidéki élet.

Nagyküllőmegyéből, 1884. decz. 22.

Mig a lapirodalom naponként regisztrálja az ország minden egyes vidékéről és még oly kicsiny helységeiből is a társadalmi mozzanatokat, — addig éppen ezen nemzetiségi megyéből híreket csak a »S. d. Tagblatt«-hoz, a szászok »nagyszerű« működéséről s közmívelődési mozgalmairól; sőt irat magának onnan is magyarellen es leveleket, hol feltehető, hogy annyi németül érző ember van, — hogy hatodmagával a »Grossdeutschthum«-ot megalapíthatná. — Pedig mi magyarok is volnánk »ithonn« közöttük annyian, hogy mindennap beszélhetnénk magunkról, — hisz, van — hála hazafiáértünknek! — nekünk is társadalmi és közmívelődési, — de még politikai életünk is. — S bár igaz, hogy — (tán a magyar nagylelkű-

ségnek vagy lovagiasságnak tulajdonítolag) — van közöttünk olyan is, ki a szászok politikai és társadalmi magatartását, a »laissez faire«-féle »vajkenős« orvoslással gondolják időjártával gyógyíthatni — hál' istennek a többség a korszellem követelménye szerint tenni óhajt, is teszen is; — mert az indolencia és kézmosság politikája, e megye magyarságát maholnap végképen leszorítja a politikai térről s éppen azért szükséges azt társadalmi és közmívelődési uton ellensúlyozni; — küzdelmeinket nem véka alá rejtetni, hanem azt hírül adni, hogy maga az ország kísérje figyelemmel, nemzetünk pedig tisztelhesse támogatásában. — Ezt megtette a magyar társadalom; 4000 frtig adakozott a »Petőfi síremlék«-re, — mely összeggel lehetne is az előmunkálatokhoz kezdeni; csak hogy ennek számai oly kezekbe futnak össze, — melyek hazafias működése — már meggyengült . . . s jó volna, ha helyet adna annak, kit arra minden magyar ember a leghivatottabbnak tart. — Jó, hogy a magyar kaszinóval másképpen állunk, mely a segésvári és vidéki magyarság áldozatkészségéből hivatásának teljesen megfelel, s nem kis irigységgel tekintenek arra szász polgártársaink, kik azt az otthonos, kedves társaságot a magukéban nem találják meg, — mivel a magyarok a magukéval méltán dicsekedhetnek. — De azért nem kell elbizakodni s talán éppen szász befolyásnak kellene tulajdonítani azt is, hogy azok, kik két éven át oly szívesen hozták meg a magasabb tagsági díjak pontos fizetésében áldozatukat, most az alakulás 3-dik évében sokallják, még egy évig fizetni; — hiszem azonban, hogy a »hazafiság és nemzeti-ségnek« tovább is áldozatkész barátjai lesznek ők, s ez által minden időkre a »segésvári magyar kaszinó« lételetét biztosítják. — Ezt annál is inkább tehetik, hiszen a mi példánk után indult meg és létesült Kóhalomban is a magyar kaszinó, Vén András m. kir. járásbíró kezdeményezésére. Valóban szép! Nemcsak a kezdeményezőt, de dicséri ez az ott levő csekély számú magyarságot is.

Mit szóljak még a segésvári magyar nők kedves fillérestéleiről, melyek minden második szombatban tartanak a kaszinó helyiségeiben, mindég telt teremben, mindig kedvesen és kedélyesen! — Van ének, zene, kis szindarabok előadása, szavaltat, felolvasás, és aztán táncz, a mig csak telik! — Az utolsó fillérestély felolvasója Kinizsy J. ny. honvédhuzsár százados volt, kinek gyönyörű felolvasását őszinte örömmel hallgatta mindenki.

Társadalmi életünkről tehát nem panaszkodhatnánk; hanem a politikai élet az mind kellemetlenebb lesz.

A »szász néppárt« vezérei — úgy látszik — eszeveszetten vezetik népöket a magyar államiság elleni Donquixotti harcban. — Előttök csak egy eszme lebeg: meggátolni a magyar befolyást, meggátolni lehetőleg a magyar állam konsolidációját és azt, hogy népek józanabb része se békülhessen ki a magyarsággal. Hogy mi célja legyen ennek, azt sejtjük, de hogy a magyar államra és nemzetre nézve veszélyes, az bizonyos. Nem lehet más célja ezen oly merev ellenállási politikának, mely visszautasít mindent, mi magyar vagy a magyar államiság eszméjét képviseli. — E tekintetben sikerült nekik tömörülni annyira, hogy befolyásukat ott is érvényesíteni kísérlik meg, hol eddig gondolat sem volt reá, — mint például Kisküküllőmegyében az utolsó képviselőválasztás alkalmával — persze a magyarság pártoskodásának felhasználásával. A hol pedig többségben vannak, ott mindenütt a legnemevebb vezértagjaikat tolják előtérbe s velük töltik be a befolyásos állásokat is s kizsorigítják még a mérsékeltbb szász elemeket is. — A többség ily magyarellen es irányzata ellen hiába küzd a kisebbségben lévő magyarság: a mérsékelt és higgadt tisztviselői kar: itt csak a törvények szigora és az erély adhat nyomatókat az önkormányzat alkotmányos folyásának biztosítására, mit azonban egyedül az államhatalom adhat, s kell is hogy adjon, máskülönben még a horvátországi példákat is megkísérlék, mert hiában, nól »exempli sunt

(ipsissima verba) hogy azon reményben, miszerint azok közöltetni fognak, marad: boldog új évet kívánva . . . stb.

És ez így megy egy hét óta. Nincs levél, melyben, ha más nem, de egy b. u. é. k. alakjában ne bujnék egy gyöndérelen, figyelmeztetés azon szörnyű nap közeledtére.

Hát, még az a sok, sok, töménytelen sok új évi vers és karcolat! Kedves urak, hiszen ha ezeket a boldogtalan verseket a szerkesztő mind kiadná, mind neki, mind lapjának, mind az olvasó közönségnek tönkre volna silányítva a boldog új éve! Ki tudná mindezt megemészteni? Egy álló esztendő kellene hozzá, míg ezt mindannyian kihevernék!

És ez a sok, sok, töménytelen sok boldogtalan elmeszülött, annyi szép reménynek képviselője, miként ez a megvénült esztendő, leszál az örök mulékony-ság, a sötétlen ásitózó papirkosár feneketlen mélységébe . . .

Requiescant in pace!

Meghívó.

»Kedves barátom! Mint minden évben, úgy ez idén is, meghivlak hozzánk, hogy a haldokló év végvonaglásait nálunk pezsgőzzük végig és mint minden évben, úgy az idén is elvárjuk, hogy a halotti bucsuztatót te tartod fölötté. Egyébiránt boldog új esztendőt kívánva, maradtam a ki vagyok stb.«

Egy újabb memento e napra, melytől a szerkesztő tárczája ép úgy vonaglik, mint a tárczairója. És aztán tessék még egy toasztra is készülni! Csak hogy sze-

rencsére még emlékezzünk a tavalyira, melyet különben minden Sylvester éjszakán elmondottunk . . .

Hja, élelmesnek kell lenni!

*

A tárczairó is ép olyan emberfia, mint akár-mely emberfia, mint akár melyik más halandó. Tehát neki is törni kell fejét az újévi »meglepetéseken«, melyekben hozzá közel lévőit kel résziesíteni. De ki állana közelebb a tárczairóhoz, mint az olvasóközönség? . . . Hát még a szerkesztő? . . . És én azt hiszem, hogy egy szerelmes szerkesztő és tárczairó — ha lelkiismeres — előbb gondol az előfizetőire, mint Dulcineájára. Sajnos, hogy e sorok írójának még e téren nincsenek tapasztalatai . . .

Tessék!

— Vagy úgy, maga az, nos?

— Kérem, azért jöttem vissza, hogy megkérdjem milyen monogrammot nyomjak a kék selyem kötési könyvre, melyet a kisassz —

— Most nem érek rá, jöjjön délután!

Adta könyvkötője, most majd hazugságba gyott az egész t. cz. publikum előtt!

Nézze meg az ember!

*

A Sylvester-éjszakán szerencsésen túl vagyunk. A dikezióval ugyan megjártuk, mert mihelyt rádezd-tük, hogy

„A muló év sirja mellett: . . .“

a kis Miki mindjárt felbeszakított s tovább szavalt

— — — az új év bölcsője reng.

Persze volt homéri kaczagás. Tudták a kópék,

odiosa... Eddig nélkülöztünk minden nyilvános szósólót; nem volt hely, hol ügyeinket a nagy nyilvánosság elé hoztuk volna. S mert e lap megyénk érdekeinek felkarolását is tűzte zászlajára, szívből üdvözljük azt!

Sikulus.

Egyletek.

A „Brassai magyar polgári kör” f. hó 27-én tartotta tisztújító közgyűlését. A tagok igen szép számban jelentek meg, az érdeklődés igen nagy volt. Nagy István elnök a gyűlésen meg nem jelenhetvén, az elnöki székét Papp Ferencz igazgató foglalta el, a ki a gyűlést 4 órakor néhány szép szóval megnyitván, előterjesztettek a különféle jelentések. Ezek között különösen említést érdemel a pénztári jelentés, mely szerint dacára a fenforgott rendkívüli kiadásoknak s nagyobb házbérnek — a mi összesen mintegy 300 frtra rúgott — a tiszta maradvék 74 frt; — nemkülönben megemlítendő e helyen Dávid Benő úr azon nagylelkűsége, hogy a kör diszlobogójához szükséges szövetet a körnek sajátjából felajánlta. E nagylelkűség nem szorol dicséretre. — A tisztújításon kívül nevezetesebb tárgya a közgyűlésnek nem volt. A választás nagyon élénk volt, — ez az első eset, hogy a polgári körben különféle pártok voltak, a mi azonban távolról sem zavarta a békét és szép összhangot.

A választás eredménye következő: elnök Nagy István, igazgató Papp Ferencz, gazda Józsa Ferencz, pénztáros Dobrosi Ferencz, ellenőr Székely György, jegyző Nagy Ferencz, könyvtáros Baráczy Sándor. A választmány tagjaivá választottak: Dávid Benő, Haluskay András, Kászony Ferencz, Klein Károly, Kórodi Mihály, Kun Antal, Lemhényi Zsigmond, Vén Ferencz István, Veres György és Vitéz Károly.

Miután Papp Ferencz a maga és ujonnan választott tisztársai nevében rövid, de szép szavakban megköszönte a megújuló bizalmat, a tagok éljenzés közben elhagyták a helyiséget.

A „Brassói magyar dalegylet” 1885. január hó 3-án tartja a „Nr. 1” nagy termében Jaschik Gyula karnagy ur vezetésével egybekötött, a folyó egyleti évben harmadik rendez zártkörű dal-estélyét. A meghívó előmutatása mellett belépti-jegyek előre válthatók László M. és L., Folyovits M., Kovásznai és Keresztesy urak üzleti helyiségeikben, Schröder Henrik egyleti pénztárnoknál; az előadás estéjén a pénztárnál. A t. pártoló tagok két két tiszteletjegyet kapnak. Nem pártolók részére belépti-jegy személyenként 1 frt., család-jegy három személyre 2 frt. 50 kr. o. é. Tisztelettel kéretnek a t. megjelenők, hogy meghívóikat az estélyre magukkal hozni sziveskedjenek. Az estély kezdete pontban 8 órakor. Műsor: 1) Nyitány a zenekar által; 2) Dalra — előadja a dalegylet; 3) Népdalegylet — előadja a dalegylet; 4) Egyveleg — előadja a „Dalegylet házi zenekara”; 5) Angol néphymnusz — előadja a vegyes kar; 6) Kettős dal — előadják Zimmermann Mari s Verzar Jolán kisasszonyok; 7) Bortal — előadja a dalegylet.

A „Brassai róm. kath. jótékonyági egylet” a „Nr. 1” nagy termében december hó 24-én megható ünnepélyt rendezett. A terem felső végén ott állott a hatalmas karácsonyfa, előtte a jótékonyág apostolai s két sorban 169 szegény gyermek s árva. — A kiskorú a szülők nem gondoskodhattak, védőszárnyai alá vette őket ezen humánus egylet. A nagy terem zsufolásig megtelt díszes közönséggel, mikor Kopanits elnök igen szép német beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Utána városunk magyarságának egy régi s kiváló tagja, Dr. Otrobán Nándor szónoki hévvel, emelkedett hangú magyar beszédet tartott, mely valóban megindította a hallgatóságot. Ezt követte a kiosztás. Sorban s egyenként léptek a kisdédek egy-egy angyal (fehérruhás fiatal leányok) kíséretében a számukra kijelölt ruhához s mikor ehhez még egy-egy apróságot is kaptak, boldogan hagyták oda a

termet, mely ma százhatvankienz árát tett ismét boldoggá. — A kiosztás alatt a helybeli katonai zenekar működött közre.

Irodalom.

»Nagy-Küküllő» megye közigazgatási statisztikája. czimen Mezei Viktor megyei irodavezető és tiszt. aljegyző Segesvárott igen ügyesen összeállított füzetet bocsátott ki, mely feloleli Küküllő megye összes közigazgatási ágait, közli a tisztikar s bizottmányi tagok névjegyzékét, a megye területén lévő összes egylelek s társulatok, hivatalok, pénzintézetek névsorát stb. Mezei Viktor e füzetkével kétségtelenül nagy szolgálatot tett a közönségnek, mely a közigazgatási s egyéb hivatalokkal folytonos érintkezésben van. E füzet teljes tájékozást nyújt s a mellet igen könnyen áttekinthető is. Az összeállítás nagy szakértelemre vall. — A kitűnő füzet megrendelhető szerzőnél — Segesvárott. Ár? —

A közönség köréből.*)

Nyílt számadás és köszönetnyilvánítás.

A brassói magyar műkedvelők által rendezett s három előadásból álló műkedvelői cyclus bevételei s kiadásairól bátor vagyok a következő kimutatást közzé tenni.

Bevételek: 44 drb. cyclusjegyért	123 frt. — kr.
az I. előadásból bevételek	110 „ 85 „
a II. „ „	56 „ 45 „
a III. „ „	254 „ 25 „
Főispán ur ó méltóságától	10 „ — „

Összes bevétel 554 frt. 55 kr.

Marad tehát tiszta jövedelem 284 frt. 17 kr. Ez összeget a három jótékony czél között elosztva, jut a róm. kath. iskolák, állami iskolák szegény tanulóinak, valamint a dalegyletnek javára 94 frt. 72 kr.

A midőn ezt közzétenni bátor vagyok, nem tehetem, hogy a n. é. közönség becses pártfogását, melyel az ügyet felkarolni szíves volt, meg ne köszönjem. De különösen hálás köszönettel tartozom Vargyasi Ferencz, Orbán Ferencz s Killyéni Endre uraknak, kik szerény iparkodásomat hathatósan támogatni kegyesek voltak.

Köszönet a jótékony czélok nevében!

Brassó, 1884. december 23.

Göllner Károly,
róm. kath. főgymn. tanár.

A „Brassói magy. prot. jótékony nőegylet” a folyó évben 50 szegénysorsú tanulót és családot részesíthetett karácsony ünnepére, a felebaráti jótékonyág adományaiban, egy- vagy másnemű öltönydarabok és élelmi szerek szétosztása által. Igaz, hogy a szükségletnek ezáltal távolról sem felelt meg, de még is nem egy szükség és hiány lett vele ideiglenesen fedezve. Hogy ezt ily mértékben tehette, arra részben azon nemeslelkű emberbarátok és tanuló növendékek szíves jótévi segítették, kik e czélra ez évben is jelentékeny adományokat bocsátottak rendelkezésére, s a kiknek nem tehetjük, hogy ezért legszívesebb köszönetet ne mondjunk. Így például t. Szentiványi Soma ur küldött 29 méter köntösnek valót, 22 pár téli harisnyát, 11 keszkenőt, 12 sawlt, 3 darab gyolcsot; t. Csorba ur 17 méter köntösnek valót; t. Keresztes ur 10 méter köntösnek valót, 2 keszkenőt, s több köntös felkészítéshez való tárgyakat; Péter Mihályné urnó 13 pár cipőt, 2 köntöst s 1 sawlt. Papp Ferenczné urnó 1 értékes köntöst s bélések valókat; Veszpréminé urnó és Veszprémi Ida kisassz. 30 méter köntösnek valót és hordozták 50 darab kenyér megsüttetésének költségét, Thrul Jánosné urnó 6 sapkát, 12 pár téli harisnyát és 4 frtot; Sift Jánosné urnó 10 kalácsot; Körnerné urnó 1 frtot; t. Tóth és Kamner urak 6 ruhát, 6 téli harisnyát és 6 darab sawlt; Borosnyai Dánielné urnó 2 köntöst és 1 frtot; Placsó Györgyné urnó 1 véka diót; Bagotai Ferenczné urnó 1 pár csizmát; Kósik Mihályné urnó 1 pár csizmát; Beczó Imréné urnó 2 köntöst. A jó tett legnemesebb jutalma, az öntudat mellett, fogadják mindnyájan a felsegített szegények és emberiség nevében szíves köszönetünket. Brassó, 1884. decz. 25.

A bizottmány.

Helyi és vidéki hírek.

A t. olvasónak boldog új évet kíván a »Brassó» szerkesztőse és kiadóhivatala.

Kérem. Lapunk t. helyi előfizetőit kérjük, ha esetleg egy-egy számot talán tevedésből, vagy a lapki-hordó mulasztásából meg nem kapnának, sziveskednének azt lapunk kiadóhivatalában (Szinház utca 95.) reklamálni, hogy a hiányt rögtön pótolhassuk. Ugyanekkor szíves elnézést kérünk, ha a mutatószámot talán nem legpontosabban kézbesítettük.

A kiadóhivatal.

Eljegyzés. Janthó D. János m. kir. erdész Alsó-Veniczen (Fogaras) december 24-én eljegyezte Kósik Etelka kisasszonyt, Kósik Mihály derék polgártársunk leányát. — Üdvözlétünket s szerencsekívánatunkat a boldog mátkapárnak!

Halálozás. Klockner Mór helybeli ügyvéd s volt városi tiszti ügyész hosszas szenvedés után de-

cember 29-én este jobb létre szenderült. Temetése 31-én nagy részvét mellett ment végbe.

Németh György vasuti raktárnok neje f. hó 27-én hosszú fekvő betegség után meghalt. Temetése 28-án volt. Áldás és béke a korán elhunytak poraira!

Magyar ének német színpadon. A jelenleg városunkban működő Dorn féle német színtársulat f. hó másodikán magyar éneket fog előadni, a mire már előre is nagy érdeklődés várunk. Ugyanis ekkor többek között a „Kesergő leány” Kovács Endrétől fog előadatni, melyet Vald-Milár k. a. fog énekelni.

Hunyadmegye. Kissé elkésve bár, de azért mégis felemlíjük az alábbi szenzációs esetet, melyről f. hó 25-iki kelettel értesítik lapunkat Petrozseából. Deczember hó elsejére virradó éjjel Prokop Sebestyén vulkáni kőszénbányájában Ráczik Ignác bányamunkás ismeretlen tettes által meggyilkoltatott. A bányafelügyelőség bányaszerencsétlenségnek tulajdonítván a halált, megtette jelentését az illető hatósághoz ez értelembe; azonban Fekete András kitűnő, rendkívül szorgalmas és pontos csendőrsvezető a hely színére kiszállott s a hullát megsemmisítvén gyilkosságot konstatalt. A hulla mellett volt ugyan köszönetládék (mesterségesen odahordva) de a hulla feje egy csáklával mélyen be volt hasítva, a mi a halált okozta is. A derék csendőr nyomban a tettes kinyomozásához kezdett s nagy ügyességének csakugyan sikerült azt csakhamar kézrekeríteni, még pedig Gergely János 28 éves Boicza községi illetőségű bányamunkás személyében. — A gyilkosságra okot az szolgáltatott, hogy Ráczik mint munkavezető, Gergelynek a fizetésekor 45 krt. levonatott, más alkalommal pedig dynamit lopással vádolta őt. Ejjnek idején tettes bement a bányába, melyben Ráczik aludt, mely alkalmat felhasználva egy bányászcsákánnyal úgy föbe vágta, hogy az röviddel ezután megszűnt élni. A szemet a hulla fejéhez ő hordta — tettének eltitkolása végett. — A derék csendőr rögtön vallattás alá vette, mely alkalommal be is vallotta tettét, miért is rögtön a puji kir. járásbiróságnak adatott át.

Közzgazdaság.

A „Phoenix” biztosítótársaság vezérügynöksége az alább következő körlevelet bocsátotta ki ügynökeihez.

„Az év vége közeledvén, időszerűnek találjuk t. ügynökeinkhez, mint társaságunk legfontosabb tényezőihez néhány tájékoztató sort és buzdító szót intézni.

Mindenekelőtt kiemelendőnek tartjuk, hogy folyó évben fejezi be társaságunk huszonöt évi pályafutását és negyedévszázadi működésére, nemcsak a társaság tiszteletreméltó kormányzata, de annak minden egyes közege és ügynöke, meglepéssel eltelt kebellet és büszkeséggel pillanthat vissza, minthogy ezen hosszú idő alatt magasztos hivatásának minden tekintetben fényesen eleget tett, az iránta mindig szélesebb körökben, a társadalom legkülönbözőbb rétegében nyilvánult bizalomnak minden időben teljes mértékben megfelelt és nem ritkán kötelezettségén túl is a nála biztosítottak érdekeit tartá szem előtt.

Társaságunk működésének hosszú ideje alatt mindig azt tartotta legfontosabb feladatának, hogy az őt bizalmával megtisztelő közönséget minden tekintetben a legmegtanúsabban kielégítse, minek folytán üzletköre folyton növekedvén, a hazánkban működő biztosító-társaságok között első helyet foglal el, a meny nyiben nemcsak közbecsülésben részesül, hanem üzletforgalmát, bevételeit és tőkéit a versenytársaságok egyike sem mulja felül.

A legutóbbi kárszámla szerint, az összes üzletágakban következő bevételek eredményeztettek:

frt. 4.334,147-77 kr. tűz-díjakban,
„ 2.160,493-65 „ élet-díjakban,
„ 1.023,676-95 „ szállitmány-díjakban és
„ 374,015-87 „ jég-díjakban

össz. frt. 7.892,294-24 kr., azaz

Hét millió nyolczszázkilencvenkétezer kétszázkilencvennégy forint és 24 kr.

A vagyonmérleg

frt. 5.437, 508-36 krt, azaz

Öt millió négyszázharminchétezer ötszáznyolcz forint és 36 krral záródik, mely nagy vagyon nem csak a papiroson, hanem a részletes kimutatás szerint mindig értékesíthető állam-jóhitelű s egyéb papirokban és tehermentes ingatlanokban van meg.

Ezen számok minden ékesszólásnál meggyőzőbben beszélnek és eléggé hirdetik társaságunk kedveltségét, nagyságát és kétségtelen megbízhatóságát.

Társaságunk fennállása óta részvényeseinek tőkéit mindig megfelelő gyümölcsözésben részesíté ugyan, de azt is mindig szem előtt tartotta, hogy a biztosítás üdvös eszméjének fejlesztése egyik legfontosabb feladata, és ez nem haszonlesés vezérelte, midőn a bukás szélén álló Tisza biztosító társaság feleinek menedéket nyújtott és annak tűzkár elleni biztosításait a felek újabb megterhelhetése nélkül átvéven, azokat minden megkárosulástól, a biztosítási hajlamot minden meg rázkódástól megőrizte.

Megelégedéssel constatáljuk, miszerint folyó évben bevételeink a múlt éveket lényegesen meghaladják, hogy pártolóink és feleink száma folytonosan növekedik, mit nagy részben érdemes ügynökeinknek kitartó és dicséretes buzgalommal párosult fáradhatlan közreműködésének köszönünk. Eddig a társaság körözüvénye, melyet jobban ajánlani felesleges; — megjegyezzük csak azt, hogy az erdélyi vezérügynökség Brassóban van Remenyik István urnál.

Felelős szerkesztő: Szerényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

BRASSÓ
NAGY-UTCZA
481. SZ.

LÖEW MÁTYÁS

BRASSÓ
NAGY-UTCZA
481. SZ.

alatt ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű női és férfi kendőben a legkülönbébb gyapju és selyem szövetekben; fekete patent selyem és bársonyban, színes sternbergi ruhaszövetekben. Ugyanitt a legkifinomottabb írószági gyapottvászon, chiffon, és 1/4—12 1/4 széles calikot és mindennemű belés kapható, fehér és színes vánkoscizhák, asztalterítők és kendők, úgy gyapot mint vászon törülköző és színes ág takarók kaphatók. — Kötött és horgolt áruk, úri és női camisolok nadrágok, kötött, s gyapot- és gyapjuharisnyák, selyem- és bársonyszalagok és a legkülönbébb rövidárak, művirágok, disztollak, himzések (kezdve és elkészítve) hímző-pamut és gyapot, valamint czérna, posztó és glaçe keztyűk mindennemű farsangi áruk, legyezők, sataine-neműek minden színben a legolcsóbb árak mellett és szőnyegek a legnagyobb választékban a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. — Az árak rendkívül jutányosak. (8)

ALTSTÄDTER ANTAL
BRASSÓ, Klastrom-utca 12.

Alólirott bátorodik a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

KÉP- és TÜKÖRRAKTÁRÁT

teljesen ujonnan felszerelte s ajánlja ezen Brassóban legnagyobb raktárát — részletfizetés mellett is.

Ugyanitt rendelkezésre áll dúsan felszerelt

KÖNYVRAKTÁR

minden német és magyar szerzőtől — valamint mindennemű irodai, rajz szerek s papiros kicsinyben és nagyban a legjutányosabb árak mellett.

Ugyanitt megrendelhetők hazai és külföldi folyóiratok, melyeket pontosan kézbesítünk t. megrendelőinknek.

Midőn kérem a nagyérdemű közönség kegyes támogatását s tömeges megrendeléseit, melyet kiérdemelni főtőrekvésem lesz, maradok kiváló tisztelettel

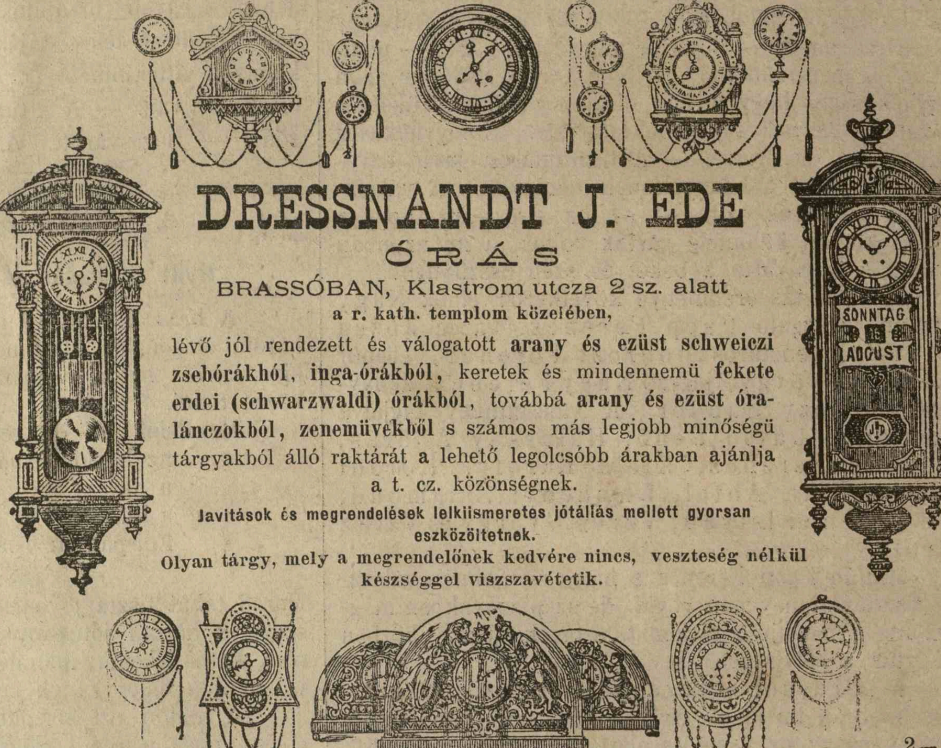
Altstädter Antal.

(1) 2—3

A HOSSZUFALUSI FARAGÓISKOLA RAKTÁRA.

TÜKRÖK ÉS KÉPEK ELŐNYÖS RÉSZLETFIZETÉSRE.

— Legnagyobb képraktár Brassóban. —

DRESSNANDT J. EDE

ÓRÁS

BRASSÓBAN, Klastrom utca 2 sz. alatt
a r. kath. templom közelében,

lévő jól rendezett és válogatott arany és ezüst schweiczi zsebhórákból, inga-órakból, keretek és mindennemű fekete erdei (schwarzwalder) órákból, továbbá arany és ezüst óraláncokból, zeneművekből s számos más legjobb minőségű tárgyakból álló raktárát a lehető legolcsóbb árakban ajánlja a t. cz. közönségnek.

Javítások és megrendelések lelkiismeretes jótállás mellett gyorsan eszközöltetnek.

Olyan tárgy, mely a megrendelőnek kedvére nincs, veszteség nélkül készséggel viszszavétetik.

Vége minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítettik.

Singerstrasse 15.

„gold. Reichsapfel“

Pserhofer J.-féle

gyógyszertár
Bécsben

Vértisztító labdacso ezelőtt egyetemes labdacso neve alatt; az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacso csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacssal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt. 5 kr., bérmentelen utánvét mellett megküldéssel 1 frt. 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan levél érkezett, melyek írói hálaát mondanak a labdacsoért, melyeknek a legkülönbébb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül ide mellékelve közlünk néhányat.

Waldhofer az Ybbs mell. 1880 november 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862-től óta szenvedtem aranyeres bántalomban és huygrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, úgy, hogy idő multával heves hasfájást is éreztem, (a belek összehúgódása következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig bírtam a puffadás, nehézség zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre az ön, csaknem csodálatos hatású vértisztító labdacsoi használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyíthatlan bajomból tökéletesen megszabadítottak. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztító labdacsoi s más egyéb erősítő gyógyszeréért nem győzőm hála s elismerésemet elegendőképen kifejezni. — Kiváló mély tisztelettel **Oellinger János.**

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam véletlen az ön vértisztító labdacsohoz juthatni, melyek nálam csodákat műveltek! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szédülésben, egy barátom az ön kitűnő labdacsoiból átengedett nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdacso engem oly teljes tökéletesen helyreállított, hogy az valódi csoda. — Köszönet mellet kérek még 1 csomagot.

Priska, 1881 márcz. 13. **Pár András.**

Bielitz, 1874. június 2.

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztító-piluláinak“ egészszegűnkét köszönjük, írásban fejezzük ki legmélyebb hálaikat; az ön pilulái sok betegségben, mely ellen semmi más

Amerikai kövénny-kenőcs, gyorsan és biztonságosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden kövénnyes és csuszos baj, nevezetesen háterinczbaj, tagszagattás görcs, ideges fogfájás, fűszagattás stb. stb. ellen 1 frt. 20 kr.

Chinai toilette-szappan, a legkifinomottabb és Használat után a bőr bársonysima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fagy-balzsam, **Pserhofer J.-tól** évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült stb. ellen. 1 tégly 40 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek, svéd cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő házi-szer. Egy üvege 20 kr.

Valamennyi francia különlegesség nagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények 5 frt. aluli megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvétellel is eszközöltetnek.

szor nem használt, a legesedő gyögyerőt tanusították. A nők véráramlásánál, rendetlen havi tisztulásnál, huygrekedésnél, gilisztánál, gyomorgyengeség- és gyomorgyörccsnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segítettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekercset. Mély tisztelettel

Kauder Károly.

Tekintetes ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószínűleg valamennyi gyógyszerre hasonló jóssággal bíró, az ön híres fagybalzsamával, mely családomban több idült fagy-dagnak gyorsan véget vetett, dacára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak, elhatároztam magamat az ön vértisztító labdacsohoz folyamodni, hogy ezen apró golyócskák segítségével megostromoljam rég idő tartott aranyeres bántalmamat. Egy általában nem retelesem önnök bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszűnt, s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jóllehet névalírás nélkül — nyilvánosság elé óhajtja bocsátani.

Bécs, 1881. február 20. Mély tisztelettel **C. v. T.**

Csenei, 1874. május 17

Tekintetes ur! Minthogy az ön „vértisztító-pilulái“ feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorbajban s csuszban szenvedett, nemcsak visszaadták az életet, hanem új ifjú erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tekercs utánvétellel megküldésére kérem fel.

Mély tisztelettel **Spisstek Balázs.**

Por lábizzadás ellen, Ezen szer eltávolítja a keletkező kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Georgé Pate pectorale-ja, sok év óta elhírhős, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak elűző legjobb és legkellemesebb segédszernek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, **Pserhofer J.-tól** évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes tisztító-só, **Bullrick A. W.-tól** Kitűnő házi-szer megzavart emésztés minden következményei, valamint felfájás, szédülés, gyomorgyörccs, gyomorhég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe Brassóban, a Czérna és Nagy utca sarkán lévő dúsan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és kárpitos munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófa furniok négyszög láb 3 kr-ét kaphatók.

(6) 2—3

Töpfner Károly

(12)

anyag, fűszer és festékaru kereskedése Brassóban

Színház-utca 9. sz. az „Arany Hajó“-hoz

ajánlja a t. cz. közönségnek dúsan felszerelt raktárát a legolcsóbb árak mellett: hasonlóképen ezen nála kapható különlegességet:

ANTIMERULION.

Óvszer a nedvesség és fagomba ellen, mely számtalan esetben bizonyította be kitűnő hatását, sőt a katonai kincstár által is gyakran használtatik.

2—3 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

IV. évfoly. Előfizetési felhívás a „Magyar Háziaszony“ IV. évfoly.

hazatérési, gazdasági és szépirodalmi hivatlap a magyar gazdasági és szépirodalmi hivatlap közlönye IV. évfolyamára.

A magyar háziasszonyok ezen egyetemes szakszámát már nagy elismeréssel örvend, a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad. Képviselet, hogy a takarékos gazdálkodás és rendszeres háztartás elveivel megismeret, még kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő lány, a fiatal menyecske, a szegény anya, a gondos házi asszony és az öreg anyóka, egyaránt élvezettel olvashatják. Egyes rovatok, mint a háztartási, kertészeti, építészeti (házi orvos) és divat rovatok, valamint vezérvázlatok (házi tárcza és regényrovatban is az elismert többi munkatársak által) talán olvasóink; mélyben részesei, mert azt a nagyérdemű közönségnek; mélyben részesei, mert hol „egyszer bekészített, ott nékülözhetetlen társalkodó a csinos kiállítás, vasárnapokon 12—16 oldalon megjelenő lapnak előfizetési ára: egész évre 6 frt., fél évre 3 frt., negyedévre 1 frt. 50 kr.

Előfizetése a „Magyar Háziaszony“ kiadó-hivatalához: Budapest, Váci körút 20. sz. a infenzók és a hó bármely napjától elfogadtatnak.

A „Magyar Háziaszony“ kiadó hivatala, mutatószámokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a kik ez iránt hozzá — legcélszerűbben levelező-lappal — fordulnak.

A „Magyar Háziaszony“ kiadó-hivatala Budapest, Váci-körút 20. E számlapnak egyik háztartástól sem szabadna hiányozni, miután útmutatást mellet több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani.